

6 – LO RONDÈU (1)

Hem d'anar al sud – oest d'Occitània per trobar l'àrea del rondèu: la Gasconha, antiga "Vasconia".

Fa més de mig segle que la transmissió del rondèu s'ha trencat amb la desaparició de la societat que ho portava.

Tanmateix uns testimonis d'aquesta tradició ballada eren encara vius durant els anys 60 i 70, època on unes quantes persones s'hi van interessar i van recollir, de la gent gran, una mica d'aquest tresor.

LES FORMES:

a) La forma més antiga era una rotllana (*ronda barrada*) principalment cantada, girant en sentit horari. Aquesta forma sembla haver desaparegut al començament del segle XIX.

b) El rondèu s'ha transformat en una ronda auberta o ronda trencada és a dir en una fila.

Generalment és un home (*lo qui mia*) que la mena.

Lo qui tòca la tanca. A dintre, els balladors es reparteixen més aviat per parelles però no sempre.

En alguns casos el *rondèu* pot ser compost únicament d'homes o de dones.

El desplaçament es fa sempre en el sentit horari.

Cada fila té forma d'arc, i cada ballador ha de poder veure els altres.

Lo qui mia té la responsabilitat de menar la fila amb prou energia, però sense cansar els balladors.

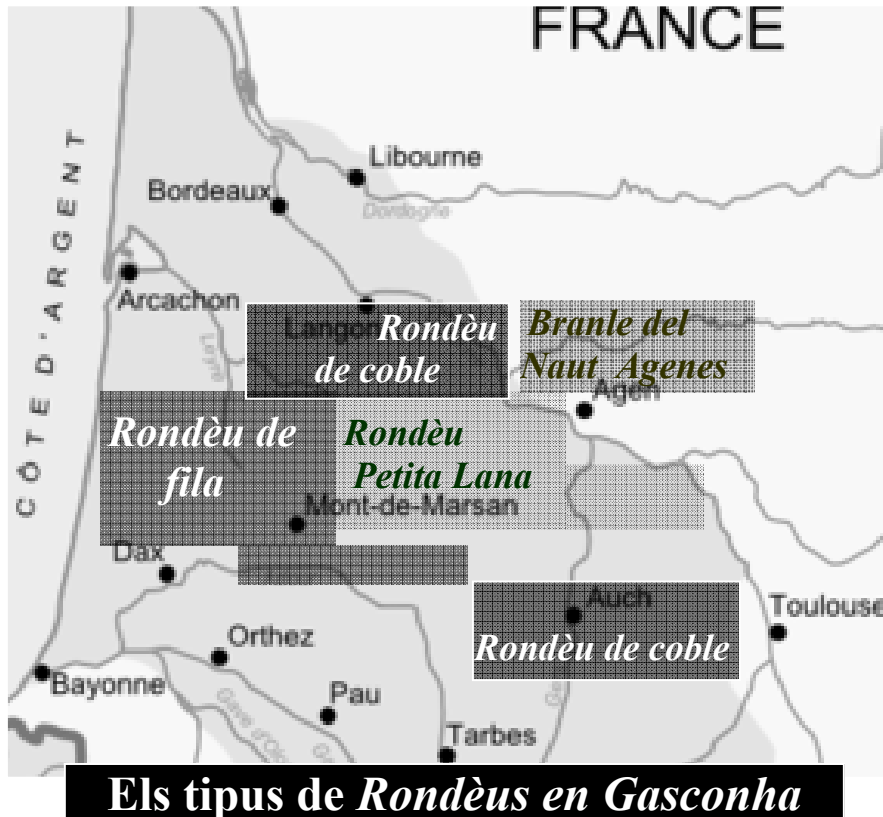
Lo qui tòca és responsable de la cohesió i de la forma de la fila.

El *rondèu* es balla amb diverses files curtes (10 o 12 balladors com a màxim). La primera que és forma serveix de referència. Si una altra fila va més de pressa li passarà per darrera. Tampoc una fila tallarà el camí a una altra.

Aquesta forma, en fila, es ballava a l'oest i al sud de les Lanas de Gasconha.

c) Una forma intermediària entre el *rondèu de cadena* i el *rondèu de coble* va ser recopilada dins la regió de la "**Petita Lana**". Utilitza el pas del *rondèu de coble* però amb un desplaçament rítmic. Les cadenes són de quatre balladors amb els homes a les extremitats

7 – LO RONDÈU (2)

d) L'última transformació abans la fi de la transmissió natural va donar la forma de parella.

Aquesta forma va ser recopilada en el nord de les Lanas de Gasconha al sud, en el departament del Gers, amb una forma de ballar més enèrgica.

e) En fi, en el " *Naut Agenes*" existeix una forma en parella dita " *branle del Naut Agenes*".

La majoria dels rondèus cantats són irregulars. Molt freqüentment utilitzen només les 5 primeres notes de la gamma per estalviar esforços als balladors - cantants.

Els rondèus instrumentals recopilats, en canvi, tenen una estructura melòdica regular. Però hi ha massa poca informació per treure'n qualsevol teoria sobre l'existència - o no - d'una tradició instrumental del *rondèu* i de les seves possibles característiques.

La majoria dels documents recopilats indiquen un tempo entre 112 i 116.

ELS INSTRUMENTS:

Els instruments tradicionals que han pogut tocar els *rondèus*: el violí, la boha (cornamusa de *las Lanas*), la flauta de tres forats amb els seu tamborí de cordes, la viola de roda i, últimament, l'acordiò diatònic.

Per més informació llegir: ***Rondèus e congòs de las Lanas*** dels ***Menestrers Gascons*** (bilingüe occità - francès).

Contacte :

Domenja LEKUONA

F-64110 SANT-HAUST (*Occitania*)

Tel : 00 33 5 59 83 13 44 Fax : 00 33 5 59 83 10 09

<http://www.menestrersgascons.com>

Es tracta d'un llibret on trobem una presentació de la dansa, una anàlisi dels passos i dels moviments (*rondèus* i *congòs*) i fins i tot partitures, tot acompanyat d'un CD de 50'.